

BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARIDA IQTISODIY TUSHUNCHALARNI SHAKLLANTIRISHNING AMALIY JIHATLARI

Ismailov Murodulla Kaxramonovich

Termiz davlat universiteti Pedagogika va ijtimoiy ish kafedrası dotsenti,
p.f.b.f.d. (PhD)

Choriyeva Muhayyo Olimjon qizi

Termiz davlat pedagogika instituti magistranti

ANNOTATSIYA

Maqolada boshlang'ich sinf o'quvchilarida ijodiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish zaruriyati asoslangan bo'lib, aniqlovchi tajriba bosqichi natijalari tahlil qilingan. Iqtisodiy tarbiyaning asosiy maqsadi shaxsda tejamkorlik, iqtisodiy bilimdonlik, iqtisodiy fikrlash kabi fazilatlarni shakllantirish bo'lib, zamonaviy iqtisodiy tarbiyaning eng muhim belgisi ma'naviy asosga ega iqtisodiy madaniyatni rivojlantirish hisoblanadi.

Kalit so'z va tushunchalar: boshlang'ich sinf o'quvchisi, iqtisodiy tarbiya, iqtisodiy ta'lim, iqtisodiy bilim, iqtisodiy madaniyat, kuzatish, tajriba-sinov, Sharq mutafakkirlari.

ПРАКТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ФОРМИРОВАНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ПОНЯТИЙ У УЧАЩИХСЯ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ

АННОТАЦИЯ

В основу статьи положена необходимость развития навыков творческого мышления у учащихся начальных классов, анализируются результаты тестового этапа. Главной целью экономического образования является формирование у человека таких качеств, как бережливость, экономические знания, экономическое мышление, а важнейшим признаком современного экономического образования является развитие экономической культуры, имеющей духовную основу.

Ключевые слова и понятия: младший школьник, экономическое образование, экономическое образование, экономические знания, экономическая культура, наблюдение, эксперимент, восточные мыслители.

PRACTICAL ASPECTS OF FORMING ECONOMIC CONCEPTS IN PRIMARY CLASS PUPILS

ABSTRACT

The article is based on the need to develop creative thinking skills in elementary school students, and the results of the test stage are analyzed. The main goal of economic education is the formation of qualities such as thrift, economic knowledge,

economic thinking in a person, and the most important sign of modern economic education is the development of economic culture with a spiritual basis.

Key words and concepts: *primary school student, economic education, economic education, economic knowledge, economic culture, observation, experiment, Eastern thinkers.*

KIRISH

Dunyoda boshlang'ich ta'limning nazariy-metodologik jihatlarini takomillashtirish, o'quvchilarda iqtisodiy bilimlarni shakllantirish jarayoni modelini yaratish, iqtisodiy bilimlarni shakllantirishga yo'naltirilgan o'quv vaziyatlarining didaktik-pedagogik imkoniyatlari va metodlarini aniqlashtirish bo'yicha tadqiqotlar alohida ahamiyatga molikdir. Bu esa, boshlang'ich sinf o'quvchilarida iqtisodiy bilimlarni shakllantiruvchi ta'lim jarayonini tashkil etishga yo'naltirilgan metodik tizimni yaratish zaruriyatini izohlaydi. Rivojlangan davlatlar ta'lim tajribasida o'quvchilarning qobiliyatlarini rivojlantirish, didaktik, kreativ, integrativ, iqtisodiy, kasbiy bilimlardan samarali foydalanish texnologiyalarini hayotga tadbiiq etish bo'yicha ilmiy tadqiqotlar olib borish muhim ahamiyat kasb etadi.

Tadqiqot maqsadi. Respublikamizda umumiy o'rta ta'lim muassasalari o'quvchilarining erkin, mustaqil fikrlash, atrofdagi voqelikka ongli munosabatda bo'lish, daxldorlik va ijtimoiy faollik kabi sifatlarini shakllantirish, iqtisodiy tafakkuri va tasavvuri shakllangan o'quvchilarni kamol toptirishning moddiy-texnik bazasi yaratilgan. Bunda "yoshlarda Vatanga sadoqat, tadbirkorlik, irodalilik, mafkuraviy immunitet, mehr-oqibatlilik, mas'uliyatlilik, bag'rikenglik, huquqiy madaniyat, innovatsion fikrlash, mehnatsevarlik kabi muhim fazilatlarni shakllantirish"[1] masalasi muhim vazifalar sifatida belgilangan. Bunda o'quvchining intellektual sifatlarini rivojlantirish, ta'lim va tarbiya resurslaridan samarali foydalanish muhim ahamiyat kasb etadi.

Tadqiqot usullari. Kuzatish, ilmiy manbalar va ilmiy tadqiqot ish natijalarini pedagogik-psixologik tahlil qilish, taqqoslash, pedagogik tajriba-sinov.

Adabiyotlar tahlili. Yoshlarni kasb-hunarga o'rgatish, ularda iqtisodiy madaniyatni shakllantirish va tadbirkorlik sifatlarini tarbiyalash masalalari Sharq mutafakkirlari Abu Ali ibn Sino [3], Abu Rayhon Beruniy [5], Abu Nasr Forobiy [4] hamda A.Avloniy [2] kabi jadid mutafakkirlarining pedagogik qarashlarida o'z aksini topgan.

Sharq mutafakkirlari o'zlarining asarlarida komil inson ega bo'lishi zarur bo'lgan tejamkorlik, ishbilarmonlik, mas'uliyatlilik, intizomlilik, har ishda mo'tadillik, iqtisodchilik, bunyodkorlik, ijodkorlik, savdo va savdodagi halollik malakalarini bayon etganlar. Mazkur manbalarda isrof, xiyonat, o'g'rilik, buzg'unchilik, yolg'onchilik, beburdlik kabi salbiy illatlarning nafaqat noaxloqiy

jihatlari, balki ularning insonga iqtisodiy zarar keltiruvchi mohiyati, mazmuni va oqibatlari ham yoritilgan.

Iqtisodiy ta'lim-tarbiya masalasi Sharq mutafakkirlari tomonidan doimo dolzarb hisoblanib kelingan. "Har bir kishi hisob ilmini bilishi va o'z ishiga pishiq bo'lishi kerak. Shunda u o'z mehnatining natijalarini o'lchovlar orqali aniqlay olishi mumkin" – deb ta'kidlaydi Muhammad Ibn Muso al-Xorazmiy.

Abu Nasr al-Forobiy inson o'z mablag'ini sarflashni bilishi kerakligi, pul sarflashda qizg'anchilik qilish xasislikka olib kelishi va pullarni rejasiz ishlatish esa insonni beboshlikka yetaklashini ta'kidlaydi. Shuningdek, insonning ilm-ma'rifatli bo'lishi, kasb-hunarni mukammal egallashi, halol mehnat qilishi uni iqtisodiy tanazzuldan chiqishi va baxt-saodatga erishuvida yordam beruvchi asosiy omil ekanini bayon etgan.

Forobiy "Baxt-saodatga erishuv" asarida u bolalarga yoshlikdan hayot to'g'risida bilim berish zarurligi, yoshlar kasb-hunar, ish-tajribaga ega bo'lishlari, nazariy bilimlarni o'z vujudlariga singdirgachgina, asta-sekin egallagan kasblarida yutuqqa erishib borishlari, doimo mantiqiy fikrlash yo'li bilan uni amalga sinab ko'rishga odatlanishlari kerakligini uqtiradi. [4, 78-81-b.].

Ibn Sino bolaga hisob-kitob ilmini o'rgatish va ularda ishbilarmonlik, tashabbuskorlik xususiyatlarini shakllantirish zaruriyatini ta'kidlab, bu avvalo bolalarga hunar o'rgatish zahirida o'ziga ishonch paydo qilish, vaqt, undan unumli foydalanish, iqtisod qilishga doir bilimlarni rivojlantirish orqaligina amalga oshirish mumkin [3].

Sharq iqtisodiy tafakkurining rivojlanishida Yusuf Xos Hojibning "Qutadg'u bilik" asari muhim o'rin tutadi. Yusuf Xos Hojib ma'naviy merosida insonlarning mehnatiga loyiq haq to'lash, mehnatni to'g'ri baholab taqdirlash, har bir aqliy-jismoniy mehnatni qadriga yetish, moddiy manfaat, kasb-hunar egallash hamda kuchli ijtimoiy himoya masalalariga katta o'rin berilgan.

"Iqtisod" grekcha so'zdan olingan bo'lib, "oykos" - uy, uy xo'jaligi, "nomos" - qonun degani. Ya'ni uy yoki ijtimoiy xo'jalik qonunlari ma'nosini beradi. 1575-1621 yillarda yashab, ijod qilgan fransuz iqtisodchisi Antuan Monkreten birinchi marta 1615 yilda "Siyosiy iqtisod traktati" nomli kichik ilmiy asar yozib, bu fanni mamlakat miqyosida iqtisodiyotni boshqarish fani sifatida asosladi.

Mehnat darslari va darsdan tashqari jarayonlarda maktab, oila, mahalla hamkorligida boshlang'ich sinf o'quvchilarida iqtisodiyotga oid tushunchalarni shakllantirish samaradorligini ilmiy o'rganish maqsadiga qaratilgan yana bir tadqiqot ishi X.J.Xudoyqulov tomonidan amalga oshirilgan. Izlanuvchi "Boshlang'ich sinf o'quvchilarini tarbiyalashda iqtisodga oid tushunchalarni shakllantirishning nazariy va amaliy asoslari" muammolari ustida ish olib borib, kichik maktab yoshidagi o'quvchilarda ijodkorlik hissini o'stirish va iqtisodiy ta'lim-tarbiya berishda Sharq

mutafakkirlari adabiy merosidan foydalanish, bunda davlat iqtisodiy siyosatining oʻrni va ahamiyatini yoritib bergan [10, 235-b.].

Boshlangʻich 1-4-sinf oʻquvchilari iqtisodiy bilimdonligini modulli texnologiya asosida rivojlantirishning didaktik asoslarini tadqiq etgan X.A.Umarova, “Oʻqish”, “Ona tili”, “Matematika” fanlari mazmunida boshlangʻich sinf taʼlim oluvchilariga fanlar mazmunida iqtisodiy bilim berish uslublarini tavsiya etgan [9, 202-b.].

Boshlangʻich sinf oʻquvchilarida iqtisodiy taʼlim-tarbiyasining umumpedagogik asoslarini oʻrgangan T.V.Drobisheva muammoni ijtimoiy-iqtisodiy jihatdan tadqiq etib, iqtisodiy taʼlim-tarbiyaning toʻgʻri yoʻlga qoʻyilishida tashqi ijtimoiy-iqtisodiy omillarning taʼsiri kuchli ekanini eʼtirof etgan. U kam taʼminlangan oila farzandlarining oʻzlarini oʻrab turgan narsalar, atrof- muhit, unda kechayotgan voqea-hodisalarga munosabati, oʻziga toʻq, yaxshi taʼminlangan oilada tarbiya topayotgan bolalarnikiga qaraganda oʻzgacha ekanini kuzatgan. Tadqiqotchi buni ehtiyojmand oila bolalarining oila muhitida ijtimoiy-iqtisodiy qiyinchiliklarga erta duch kelishi oqibatida tengdoshlaridan ancha barvaqt orttirgan hayotiy tajribalari natijasi hamda shu asosda ular xulqida yuzaga kelgan oʻzgarishlar sifatida baholagan.

Umumiy oʻrta taʼlim bosqichlari taʼlim oluvchilariga turli yoʻnalishlarda uzviy taʼlim-tarbiya berish muammolari nazariy va amaliy jihatdan koʻplab olimlar tomonidan oʻrganilganiga qaramay, ular ichida umumiy oʻrta taʼlim maktabining boshlangʻich bosqichida taʼlim oluvchilarga ilk iqtisodiy taʼlim-tarbiya berish uzviyligiga bagʻishlangan tadqiqot ishlari olib borishni talab etadi. Tahlillar boshlangʻich sinf oʻquvchilarida ilk iqtisodiy bilimlarni shakllantirishga turtki boʻlgan tushunchalar, ularga eng yaqin boʻlgan olam, ularni oʻrab turgan atrof-muhit, narsa-hodisalar va bolalarning undagi faoliyati bilan bogʻliq boʻlishi zarur degan xulosani beradi.

ILMIY MULOHAZA

Iqtisodiy bilimlar nafaqat moddiy neʼmatlar ishlab chiqarish, taqsimlash va xizmat koʻrsatish sohalarida qoʻllanadi, balki ular har bir kishining kundalik hayot tarzi bilan ham chambarchas bogʻliqdir. Iqtisodiy taʼlimning asosiy vazifasi insonda doimiy ravishda ijtimoiy-iqtisodiy hayotning yangi sharoitlariga tez va oson moslashuv koʻnikmalarini tarkib toptirish, uning butun hayoti davomida egallagan iqtisodiy bilim va malakalari bilan hayotning kutilmagan toʻsiqlarini ishonch bilan yengib oʻtish tajribasini oshirishdir.

Maʼlumki, insonning atrof-muhit, voqea-hodisalar toʻgʻrisidagi ilk tasavvuri bolalik chogʻidan shakllanadi, inson umrining qolgan qismida olingan ushbu maʼlumotlar toʻldirilib, eski bilimlar oʻrnini yangilari egallaydi. Hayotiy tajribalar eski maʼlumotlarni oʻzgartiradi, natijada tasavvurlar kengayadi va yangi bilimlar bilan boyiydi, takomillashish natijasida malaka darajasiga yetkaziladi.

Boshlangʻich sinf oʻquvchilarining iqtisodiy bilimi albatta iqtisodiy taʼlim jarayonida amalga oshiriladi. Iqtisodiy taʼlim esa integral tavsifga ega boʻlib, falsafiy,

huquqiy, iqtisodiy, sotsiologik, psixologik va pedagogik jihatlar bilan bog'liqlikda rivojlanib boradi.

Iqtisodiy ta'lim – murakkab integral ta'lim jarayoni hisoblanadi. Shu bilan bir qatorda ijtimoiy – iqtisodiy madaniyatning mohiyatini bilish, shu jumladan uni bashorat qilish, shakllantirish, saqlash va mustahkamlash usullarini hisobga olgan holda, insonning ijtimoiy ahamiyatga ega hayotiy qadriyatlarini baholash tizimi.

Boshlang'ich ta'lim ona tili va o'qish savodxonligi darslarida o'quvchilarda iqtisodiy bilimlarni shakllantirishning pedagogik shart-sharoitlari, iqtisodiy bilimlarni shakllantirishga doir zamonaviy yondashuvlar mazmuni hamda unga ta'sir etuvchi omillar, boshlang'ich sinf o'quvchilarida iqtisodiy bilimlarni shakllantirish bosqichlari va jarayonni tashkil etishning alohida metodik tizimini takomillashtirish ehtiyoji mavjud. Mazkur jihatlar boshlang'ich sinf o'quvchilarida iqtisodiy tushunchalarni shakllantirish yuzasidan ilmiy izlanish olib borishni taqozo etadi.

Buning uchun, umumiy o'rta ta'lim maktablarining boshlang'ich sinfida ta'lim oluvchilar yosh xususiyati o'rganilishi, bolalarda ilk iqtisodiy bilimlarning shakllanishiga turtki bo'ladigan iqtisodiy atamalar va ular o'zlashtira oladigan tushunchalarni aniqlash, iqtisodiy ta'lim-tarbiyani pedagogik hamkorlikda, uzviy tashkil etishning samarali shakl, usul, vositalari belgilanishi talab etiladi. Shu maqsadda, avvalo boshlang'ich sinf o'quvchilarining yosh xususiyatlari hamda bu yoshda ularda ilk iqtisodiy bilimlarni shakllantirish imkoniyatlarini yoritish o'rinlidir.

Kuzatishlar, bugungi boshlang'ich sinf o'quvchilari fiziologik, somatik, aqliy, ruhiy va jismoniy rivojlanishi jihatidan o'zlarining o'n yil oldingi tengdoshlaridan bo'ydorroq, kuchliroq, chidamliroq ekanliklarini ko'rsatadi.

Bolalarning shiddat bilan o'zgarayotgan ijtimoiy muhitga moslashuvchanligining oshgani, unda erkin harakatlanishga intilishning kuchayishi ham, mazkur yoshdagi bolalarning ruhiy rivojlanishida ma'lum o'zgarishlar yuz berganini akseleratsiya (lotincha *acceleratio* – tezlashuv) jarayonining kuchayib borayotgani bilan ifodalash to'g'ri bo'ladi.

TADQIQOT NATIJALARI.

Tajriba-sinov ishlari uch bosqichda amalga oshirilishi belgilandi: aniqlovchi (2021-2022 yillar), shakllantiruvchi va yakuniy bosqichlar (2022-2023 o'quv yillari). Tajriba-sinov ishlarida Termiz shahridagi 10- va 15-umumiy o'rta ta'lim maktablari hamda Qumqo'rg'on tumanidagi 34-umumiy o'rta ta'lim maktablaridan jami 216 nafar boshlang'ich sinf o'quvchilari ishtirok etdi. Shundan 114 nafari tajriba guruhiga, 112 nafari qiyosiy tahlil o'tkazilgan nazorat guruhlariga birlashtirildi. Ta'limiy tajriba-sinov jarayonida zamonaviy interfaol metodlarni qo'llagan holda "Ona tili va o'qish savodxonligi" fanini o'qitish imkoniyatlaridan foydalanildi. Tajriba-sinov ishlarining asosiy maqsadi sifatida boshlang'ich ta'limda o'quvchilarda iqtisodiy bilimlarni shakllantirishning mavjud holatini tahlil qilish, o'quvchilarning iqtisodiy bilim darajasini aniqlash va mazkur jarayonni tashkil etishning metodik tizimini ishlab

chiqish etib belgilandi.

Tajriba-sinov ishlarining aniqlovchi bosqichida sinov o'tkazish maqsadida tanlab olingan umumiy o'rta ta'lim maktablarining tajribada ishtirok etayotgan boshlang'ich sinf o'quvchilarining iqtisodiy tushuncha va tasavvurlari suhbat, test o'tkazish orqali tekshirildi.

Suhbat natijalari asosida bolalarning ruhiy rivojlanishi, ularning iqtisodiy tushunchalarga doir bilimlari, atrofdagi narsa-hodisalarga munosabati va ular to'g'risidagi tasavvuri tekshirildi. Suhbat jarayonida o'quvchilarga iqtisodiyotga oid tushunchalardan iborat savollar berildi. Suhbat mavzusi tanish bo'lishiga qaramay, ularda uchragan notanish so'z va tushunchalarni tushunmagan bolalar savollarga to'liq javob bera olmadilar.

Suhbat yakunida savollarda aks etgan har bir notanish iqtisodiy atamaning mazmuniga izoh berildi. Atamaning ma'nosi, uning qayerda, qachon, kim tomonidan, qay hollarda ishlatilishi, kishilar hayotidagi ahamiyati tushuntirilgach, savollar yana takrorlandi. Bolalar takroriy urinishda savollarga doir fikrlarini qisman bo'lsa-da bayon etdilar. Ushbu suhbat natijalari, javoblar tahlili 1-jadvalda keltirilgan.

1-jadval

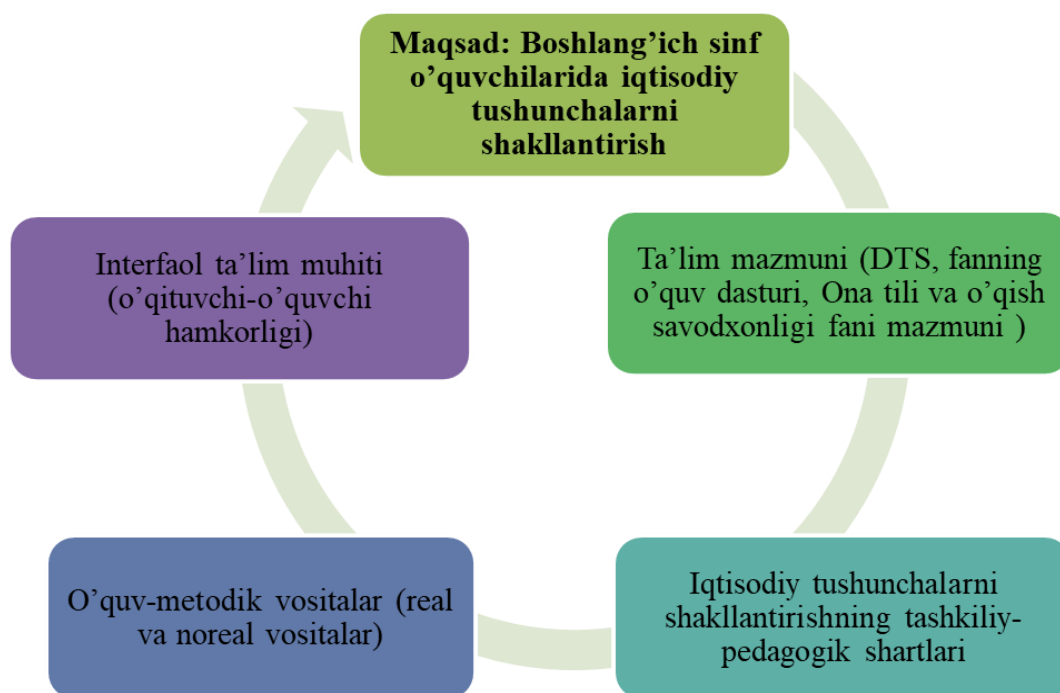
Umumiy o'rta ta'lim maktabining boshlang'ich sinf o'quvchilari bilan o'tkazilgan dastlabki sinov natijalari

№	Savollar	Tajriba guruhi			Nazorat guruhi		
		114-nafar o'quvchi			102-nafar o'quvchi		
		To'g'ri va to'liq javoblar	To'liqsiz javoblar	Javob bera olmaganlar	To'g'ri va to'liq javoblar	To'liqsiz javoblar	Javob bera olmaganlar
1.	Shaxsiy buyumlaringizni sanab bera olasizmi?	8 (7,2%)	34 (29,82%)	72 (63,16%)	9 (8,83%)	23 (22,54%)	70 (68,63%)
2.	O'z xo'jaligingiz bormi?	7 (6,14%)	33 (28,95%)	74 (64,91%)	5 (4,90%)	28 (27,45%)	69 (67,65%)
3.	Oila xo'jaligiga nimalar kiradi?	12 (10,53%)	36 (31,58%)	66 (57,89%)	12 (11,76%)	31 (30,39%)	59 (57,85%)
4.	Oilangizga daromad qayerdan keladi?	15 (13,17%)	27 (31,58%)	72 (63,15%)	13 (12,75%)	26 (25,49%)	63 (61,76%)
5.	Oilangiz nimalarga sarf-harajat qiladi?	24 (21,05%)	33 (28,95%)	57 (50,0%)	18 (17,65%)	11 (10,78%)	73 (71,57%)
6.	Ota-onalar nima uchun ishlaydilar?	88 (77,19%)	23 (20,17%)	3 (2,64%)	91 (89,22%)	8 (7,84%)	3 (2,94%)
7.	Pul insonga nima uchun zarur?	105 (92,10%)	7 (6,14%)	2 (1,76%)	96 (94,12%)	6 (5,88%)	- (%)
8.	O'zbekiston pul birligini aytin?	105 (92,10%)	6 (5,27%)	3 (2,64%)	94 (92,16%)	6 (5,88%)	2 (1,96%)
9.	Pulni qanday ishlab topish mumkin?	110 (96,49%)	4 (3,51%)	- (0%)	98 (96,07%)	4 (3,93%)	- (0%)
10.	Kishilar zarur narsalarni qayerdan sotib oladilar?	101 (89,47%)	11 (9,65%)	2 (1,76%)	89 (87,25%)	8 (7,85%)	5 (4,90%)
11.	Bozor nima? Nima uchun odamlar bozorga boradi?	102 (89,47%)	9 (7,90%)	3 (2,64%)	96 (94,11%)	5 (4,90%)	1 (0,98%)
12.	Yaxshi xarid qilish uchun	27	65	22 (19,30%)	24	59	19

	nimalarni bilish kerak?	(23,68%)	(57,02%)		(23,53%)	(57,85%)	(18,62%)
13.	Televideniyada siz yoqtirgan reklama?	106 (92,98%)	6 (5,26%)	2 (1,76%)	93 (91,17%)	5 (4,90%)	4 (3,93%)
14.	Tejamkorlik nima va nimalarni tejash mumkin?	4 (3,51%)	6 (5,27%)	104 (91,23%)	4 (3,93%)	5 (4,90%)	93 (91,17%)

Tajriba-sinov o'tkazilayotgan umumiy o'rta ta'lim maktablarining boshlang'ich sinf o'quvchilari bilan tashkil etilgan suhbat natijalarining dastlabki tekshiruv-tahlil natijasi bola suhbat mavzusi tanish bo'lgan holdagina unga diqqatini qaratishi, materialni qabul qilishi, xotirasida saqlab qolishi, mavzuga doir berilgan savollar mazmuni tushunarli bo'lsagina savollarga javob berishi, nutqining ravon va faol bo'lishi, aksincha, notanish so'z va izohini bilmaydigan tushunchalar ishtirok etgan savollarga javob bera olmasligini aniqlashga imkon berdi. O'tkazilgan dastlabki tahlil natijasi asosiy e'tiborni ta'lim- tarbiya mazmunini iqtisodiyotga oid mavzular bilan uyg'unlashtirish va uning samaradorligini tajribada sinab ko'rishga qaratish zarurligini ko'rsatdi.

Tadqiqot jarayonida va zamonaviy uslubiy nashrlarda tavsiflangan, boshlang'ich sinf o'qituvchilari tajribasini umumlashtirish orqali o'quvchilarda iqtisodiy tushunchalarni shakllantirishda bo'yicha uslubiy tizim ishlab chiqildi. (1-rasmga qarang).

1-rasm. Boshlang'ich sinf o'quvchilarida iqtisodiy tushunchalarni shakllantirish jarayonining o'quv-metodik tuzilmasi

Rasmda keltirilgan boshlang'ich sinf o'quvchilarining iqtisodiy bilimini rivojlantirish jarayonida metodik ta'minotni qo'llash bo'yicha uslubiy tizim beshta o'zaro bog'liq komponentdan iborat: maqsad, o'qituvchi va o'quvchilar, mazmun, vosita, ona tili va o'qish savodxonligi darslarida o'quvchilarning iqtisodiy bilimini

shakllantirishning tashkiliy-pedagogik shartlari. Ushbu metodik tizim ta'lim jarayonini tashkil qilishda o'quv-metodik vositalarni qo'llash samaradorligini ta'minlovchi muhim omil hisoblanadi.

Xulosa. Ta'limiy amaliyot tahlili boshlang'ich sinf o'quvchilarida iqtisodiy bilimlarni shakllantirish samaradorligi ta'lim-tarbiya jarayonini to'g'ri tashkil etish, boshlang'ich sinf o'quvchilarining ta'lim-tarbiya mazmunini iqtisodiy mavzularda integratsiyalashtirish, ilg'or o'qitish texnologiyalarini qo'llash asosida bosqichlararo uzviy tashkil etishga bog'liq ekanini ko'rsatdi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI (REFERENCES)

1. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019 yil 31 dekabrda "Uzluksiz ma'naviy tarbiya konsepsiyasini tasdiqlash va uni amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 1059-son Qarori 1-ilovasi. // Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 03.01.2020 y., 09/20/1059/4265-son.
2. Abdulla Avloniy. Turkiy guliston yoxud axloq. – T.: Cho'lpon, 1994. – 182 b. – 62-63, 64 b.
3. Abu Ali ibn Sino. Tib qonunlari. Saylanma. 1-jild. – T.: Abdulla Qodiriy nomidagi xalq merosi, 1993. – 304 b.
4. Abu Nasr Forobiy. Fozil odamlar shahri. – T.: A.Qodiriy nomidagi xalq merosi nashriyoti, 1993. – 222 b. – 78-81 b.
5. Abu Rayhon Beruniy. Feruza (Javohirlar haqida naql va hikoyatlar). – Toshkent: A.Qodiriy nomidagi nashriyot, 1993. – 96 b.
6. Artiqova M.B. Oilada o'smirlarni tadbirkorlik faoliyatiga tayyorlashning pedagogik shart-sharoitlari: Ped.fan.nom. ... diss. – T.: 2008. –B. 155.
7. Ismailov, M. K. (2021). REFLECTIVE TECHNOLOGIES OF DEVELOPMENT OF SANOGEN THINKING IN STUDENTS. In *НАУКА И СОВРЕМЕННОЕ ОБРАЗОВАНИЕ: АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ, ДОСТИЖЕНИЯ И ИННОВАЦИИ* (pp. 167-170).
8. Ismailov, M. K. (2021). Talabalarda sanogen tafakkurni rivojlantirish komponentlari va uning pedagogik-psixologik xususiyatlari. *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, 1(8), 509-522.
9. Umarova X.A. Boshlang'ich ta'limda iqtisodiy bilimlarni o'rganishga yo'naltirilgan modulli texnologiyalarning didaktik asoslari: Ped.fan.nom.... diss. – T.: 2006. –B. 202.
10. Xudoyqulov X.J. Boshlang'ich sinf o'quvchilarini tarbiyalashda iqtisodga oid tushunchalarni shakllantirishning nazariy va amaliy asoslari. Ped.fan.nom. ... diss. – T.: 2008. –B. 235.